

سنجش آگاهی شهروندی از حقوق شهروندی خود با سازمان زیباسازی شهرداری تبریز (مطالعه موردی منطقه ۴ شهرداری تبریز)

دکتر کریمتاله زیاری^۱، امین صفدری*^۲، رحمان پارسا^۳

۱- استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران، zayyari@ut.ac.ir، ۰۹۱۲۱۲۶۶۰۶۰۲

۲- * دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه
تهران، a_safdari@ut.ac.ir، ۰۹۳۰۱۰۹۸۸۷۵

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت شهری دانشگاه تهران پردیس ارس.

چکیده

حقوق شهروندی و روابط متقابل شهروندان و شهرداری یکی از موضوعات مهم اصل جامعه شناسی شهری است. درباره روابط متقابل شهروندان با شهرداری می‌توان گفت که در یک سوی این رابطه شهرداری قرار دارد که با رویکردهای مختلف مدیریتی، حقوق و تکالیف شهروندان را در نظام شهری تعیین می‌کند و شهروندان با داشتن حقوق و وظایفی در طرف دیگر این رابطه قرار دارند. چگونگی این رابطه بستگی به متغیرهای گوناگونی از جمله بنیان‌های اجتماعی، آگاهی شهروندی، مشارکت، عملکرد و رضایت شهروندی دارد. این پژوهش به بررسی تأثیر این متغیرها بر روابط متقابل شهروندان و سازمان زیباسازی شهرداری می‌پردازد. روش به کار رفته در تحقیق، توصیفی تحلیلی بوده و با استفاده از پرسشنامه انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شهروندان منطقه ۴ تبریز است. نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده بوده و حجم نمونه با استفاده از مدل کوکران برآورد شد. نتایج تحقیق نشان داد که روابط میان شهروندان و سازمان زیباسازی نامطلوب است. رابطه و تأثیر متغیرهای مشارکت، عملکرد و رضایت با متغیر روابط متقابل، معنادار و مثبت است و با بهبود هر یک از این متغیرها روابط متقابل گسترش می‌یابد و بالعکس. رابطه متغیر آگاهی با روابط متقابل معنادار ولی تأثیر آن منفی است. طبق نتایج تحلیل با افزایش سن رابطه گسترش می‌یابد، مردان و افراد متأهل تأثیر بیشتری نسبت به زنان و افراد مجرد دارند، در متغیر اشتغال به ترتیب دانشجویان، افراد بیکار، افراد دارای مشاغل آزاد و سایر مشاغل در این رابطه مؤثرند و میان کارمندان و افراد خانه دار با روابط متقابل و همچنین بین متغیر سواد و روابط متقابل رابطه معناداری وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: حقوق شهروندی، آگاهی شهروندی، روابط متقابل، مشارکت شهروندی، سازمان زیباسازی، منطقه ۴ شهر تبریز.

۱- مقدمه

شهرهای جدید در حالی آغاز شد که نیمی از جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند و پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا سال ۲۰۵۰ میلادی نسبت شهرنشینی در دنیا به ۶۵ درصد خواهد رسید. زندگی به شیوه شهری بر نحوه برقراری ارتباط انسان‌ها با یکدیگر و منطقه‌ای